

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Запорізька політехніка»
Академія Державного митного комітету Азербайджанської республіки (м. Баку, Азербайджан)
Азербайджанська академія праці та соціальних відносин (м. Баку, Азербайджан)
Каунаський технологічний університет (м. Каунас, Литва)
Академія Куявсько-Поморська (м. Бидгощ, Польща)
Економічний університет (м. Варна, Болгарія)
Сілезька академія (м. Катовіце, Польща)
Східно-Баварський технічний університет Амберг-Вайден (Німеччина)
Запорізька торгово-промислова палата
Асоціація Азово-Чорноморських університетів
Інститут демографії та досліджень якості життя імені М. Птухи НАН України
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України
Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій
Мережа Центрів підтримки технологій та інновацій
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Національний університет «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Центральноукраїнський державний університет ім. Володимира Винниченка
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Київський національний університет будівництва і архітектури
Центральноукраїнський національний технічний університет
Донецький національний університет ім. Василя Стуса
Черкаський державний технологічний університет
Державний університет економіки і технологій
Західноукраїнський національний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Хмельницький національний університет
Університет митної справи та фінансів
Сумський державний університет
Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки SPACETIME
ГС «Запорізький кластер «Інжиніринг-Автоматизація-Машинобудування»
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес освіти
ГО «Соціально-економічні ініціативи та проекти»
ГО «Прогресильні»

ЗБІРНИК ТЕЗ

III Міжнародна науково-практична конференція

«СУЧАСНІ ТРЕНДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

20-21 жовтня 2025 р.

**Електронне видання на DVD-ROM
м. Запоріжжя, 2025
Zaporizhzhia, 2025**

УДК 338.28:001.92
С91

Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Протокол № 5 від 02.12.2025 р.)

Упорядник: *Марина* КРАВЕЦЬ

Редакційна колегія:

Вадим ШАЛОМЄЄВ, д-р техн. наук, професор, (відпов. ред.);

Олена ВАСИЛЬЄВА, д-р екон. наук, професор;

Андрій СОКОЛОВ, канд. наук з держ. упр., доцент;

Андрій КАРПЕНКО, д-р екон. наук, професор;

Олена ГУБАРЬ, канд. екон. наук, доцент;

Наталя ВИСОЦЬКА, начальник патентно-інформаційного відділу

С91   **«Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку».**

Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 20-21 жовтня 2025 р. [Електронний ресурс] / Редкол. : Вадим ШАЛОМЄЄВ (відпов. ред.). Електрон. дані. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2025. – 744 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

ISBN 978-617-529-520-5

Збірник містить матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку», у яких висвітлено актуальні тенденції та проблеми соціально-економічного розвитку, інтелектуалізації суспільства й трансформації економіки в умовах цифровізації та глобалізації. Видання призначене для науковців, викладачів, державних службовців, практиків, аспірантів і студентів.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст матеріалів, опублікованих у збірці. Усі вони подані в авторській редакції та відображають особисту позицію учасників конференції.

УДК 338.28:001.92

ISBN 978-617-529-520-5

© НУ «Запорізька політехніка», 2025

© Автори, 2025

Осніговська Є.В., Козарезенко Л.В. Фіскальні інструменти регіонального розвитку: роль місцевих бюджетів	493
Остапенко В.М. Фінансування напрямів регіонального розвитку інноваційної економіки в умовах сталого розвитку	495
Остафійчук Я.В. Проблеми прогнозування та формування державного замовлення на підготовку кадрів	498
Павлішина Н.М., Кузнецов Д.Д. Аналіз підходів до визначення сутності ринкової конкуренції	501
Палієнко Т.П. Ефективність нематеріальних активів у цифрових екосистемах сучасного бізнесу	504
Перевай К.В., Лазнева І.О. Смартекономіка як стратегічний вектор інноваційного розвитку світової економіки.....	507
Позняк О.В. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері реалізації міграційної політики в Україні	509
Помулева В.М. Ухилення від оподаткування в сучасних умовах	512
Помулева В.М., Герасьова О.О. Акцизне оподаткування імпорту як інструмент фіскальної політики: проблеми та напрями розвитку	514
Помулева В.М., Соболева А.Г. Фіскальна децентралізація в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку	517
Попович О.В., Віннічук А.М. Облік та звітність податку на прибуток у контексті вдосконалення фіскальної політики України	520
Поручинська І.Є. Контраверсійні інструменти управління трудовим потенціалом для економічної реконструкції повоєнної України.....	522
Пуначова М.В. Використання реєстрів для оцінювання резилієнтності якості життя населення	525
Пуліна Т.В., Кошелева С.М. Застосування OKR (objectives and key results) в інноваційному менеджменті.....	528
Радинський С.В., Радинська С.С., Юрик Ю.І. Різновиди та характеристика інструментів цифровізації бізнес-процесів	531
Рилов Д.Ю., Білоцерківський О.Б. Роль логістики в одержанні конкурентної переваги підприємства на ринку	534
Руснак В.М., Плинокос Д.Д., Філіппенков О.В. Експериментальні проєкти – інструмент забезпечення розвитку та стійкості України.....	536
Савчук С.В., Морис В.В. Візуалізація управлінської інформації як інструмент підтримки прийняття рішень.....	539
Сагайдак І.С., Ратушинська Н.М., Зюзін Р.Б. Технопарки як стратегічний інструмент розвитку національної та регіональної економіки України.....	541
Самоліук Н.М. Інституційні та репутаційні чинники стимулювання соціально відповідальної поведінки роботодавця	544
Свідло К.В., Кизим Д.О. Адаптація системи управління якістю національних ресторанних підприємств до міжнародних стандартів якості й безпечності	547

УДК 336.14:332.1:330.341.1.014

Остапенко В.М.¹

¹ доц. Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

ФІНАНСУВАННЯ НАПРЯМІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

В умовах глобальних трансформацій та інтеграційних процесів посилюється роль держави у створенні сприятливих інституційних і фінансових умов для розвитку інноваційного середовища. Особливе значення у цьому контексті має державна підтримка проєктів регіонального розвитку, яка спрямована на зменшення диспропорцій між регіонами, забезпечення рівного доступу до фінансових ресурсів і формування основи для зростання конкурентоспроможності національної економіки. Використання коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу, дозволяє не лише зміцнити фінансову базу інноваційного розвитку, але й інтегрувати українські регіони у європейський економічний простір.

З метою практичної реалізації зазначених завдань у межах державної політики інноваційного розвитку було визначено основні напрями фінансування, кожен із яких має чіткі пріоритети та встановлені діапазони бюджетних асигнувань. Це дало змогу розподілити проєкти регіонального розвитку відповідно до стратегічних завдань інноваційної економіки та інвестиційної діяльності. У табл. 1 наведено розподіл проєктів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від ЄС, у розрізі визначених напрямів та регіонів.

На основі поданих даних (табл. 1), можна провести аналіз розподілу проєктів регіонального розвитку за напрямами та регіонами. У напрямку формування інвестиційного клімату найбільшу кількість проєктів мають Львівська (3) та ЦОВВ (3), а мінімальна кількість проєктів спостерігається у Луганській, Волинській, Черкаській, і Харківській областях (0). Щодо підтримки підприємництва, лідерами є Львівська (4) і Тернопільська області (4), найменше проєктів у м. Київ, Луганській, Волинській і Чернівецькій областях (0). З розвитку інноваційної інфраструктури Львівська область є безперечним лідером (7 проєктів), тоді як у Луганській та м. Київ (0 проєктів). У промисловому інвестуванні найбільше проєктів ма.ть Київська (4) та Донецька (3) області. Спостерігається відсутність проєктів у багатьох регіонах, зокрема Вінницькій, Закарпатській та інших. Щодо загального розподілу проєктів за регіонами можна зауважити, що лідером за кількістю проєктів є Львівська область (найвища кількість проєктів (16) і відповідно отримує найбільше фінансування, завдяки розвитку всіх напрямів.

Таблиця 1 – Розподіл проєктів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від ЄС: (Інноваційна економіка та інвестиції) за напрямками та регіонами

Регіон	1.1	1.2	1.3	1.4
Вінницька	1	2	1	0
Волинська	0	0	1	1
Дніпропетровська	1	2	2	1
Донецька	0	3	1	3
Житомирська	2	1	0	1
Закарпатська	0	1	2	0
Запорізька	2	1	1	0
Івано-Франківська	1	1	3	0
Київська	1	0	4	4
Кіровоградська	1	1	1	0
Луганська	0	0	0	2
Львівська	3	4	7	2
Миколаївська	0	2	3	2
м.Київ	1	0	0	0
Одеська	1	2	2	3
Рівненська	0	0	1	1
Сумська	1	2	1	3
Тернопільська	2	4	2	2
Харківська	0	0	1	1
Херсонська	2	1	1	0
Хмельницька	0	3	2	3
ЦОВВ	3	2	8	0
Черкаська	0	0	0	1
Чернігівська	2	0	0	2
Чернівецька	0	0	1	0

Примітка:

- 1.1. Формування сприятливого інвестиційного клімату, розвиток інвестиційного та експортного потенціалу (3600 тис грн – 6000 тис грн);
- 1.2. Підтримка підприємницької діяльності (3600 тис грн – 6000 тис грн);
- 1.3. Стимулювання розвитку інноваційної інфраструктури та підтримка інноваційної діяльності (5000 тис грн – 12000 тис грн);
- 1.4. Стимулювання розвитку промислового інвестування (12000 тис грн – 48000 тис грн).

Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) реалізують 13 проєктів, основна частка яких зосереджена на підтримці інноваційної діяльності.

ЦОВВ зосереджені на високовартісних проектах, зокрема щодо стимулювання розвитку інноваційної інфраструктури та підтримка інноваційної діяльності. Тернопільська область реалізує 10 проектів із помітним акцентом на підтримці підприємництва та інновацій. Регіонами з мінімальною активністю є Чернівецька та Луганська області (по 2 проекти в різних напрямках) та м. Київ (1 проект, що є найменшим серед усіх регіонів).

Чернівецька область є одним із найменших регіонів України з обмеженими ресурсами та низьким рівнем промислового розвитку, що може обмежувати її спроможність генерувати ініціативи для великих проектів. Відсутність розвиненої інноваційної інфраструктури ускладнює реалізацію проектів, спрямованих на підтримку підприємництва або розвиток інновацій. У Чернівецькій області історично домінує аграрний сектор, тому інноваційні або промислові ініціативи можуть бути пріоритетом меншою мірою.

Луганська область значно постраждала від бойових дій, що зменшило її здатність до реалізації проектів. Частина території області знаходиться під окупацією, що обмежує можливість реалізації державних програм. Виїзд населення та брак кваліфікованих фахівців впливають на здатність генерувати та реалізовувати проекти. Руйнування інфраструктури значно знижує потенціал для розвитку інноваційної економіки.

Київ, як найбільш економічно розвинений регіон, може бути менш зацікавлена у фінансуванні за рахунок бюджетних коштів. У Києві розташовано багато бізнес-центрів та компаній, які здатні самостійно інвестувати в інновації, не покладаючись на державні програми. Також Київ часто реалізує проекти, пов'язані з інфраструктурою, транспортом, ЖКГ або іншими сферами, а не безпосередньо інноваційною економікою. З огляду на результати аналізу можна дати такі рекомендації:

- рівномірний розподіл проектів (необхідно стимулювати активність у відстаючих регіонах, таких як Луганська, Чернівецька, Черкаська області);
- пріоритетність напрямів (розвивати напрями 1.3 і 1.4 у регіонах із низьким рівнем промислового розвитку для покращення економічної ситуації);
- залучення додаткових фінансів (підтримка областей із обмеженими ресурсами для участі в програмах).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Порядок використання у 2025 році коштів державного фонду регіонального розвитку: затверджено постановою КМУ від 13 серпня 2025 р. № 971. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/971-2025-%D0%BF#Text>

2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки: затверджено постановою КМУ від 5 серпня 2020 р. № 695 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>

Наукове електронне видання
Можна використовувати в локальному
та мережному режимах

ЗБІРНИК ТЕЗ
III Міжнародна науково-практична конференція
«СУЧАСНІ ТRENДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
ТА ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ»

20-21 жовтня 2025 року

Один електронний оптичний диск (DVD-ROM); супровідна
документація. Тираж 100 прим. Зам. № 1037

Видавець і виготовлювач
Національний університет «Запорізька політехніка»
Україна, 69063, м. Запоріжжя, вул. Університетська, 64
Тел.: (061) 769–82–96, 220–12–14

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6952 від 22.10.2019.